

Szám.

TÖK.

kötet-
ős me-

Szilá-
ántó Já-
dberger
zl Ilma,
riska és
Sándor,
Józsa,

19-dik
utólag
Mezey
Stuben-

n adok.
akit én
it. Ugy
x sorát
tem. —
m vizs-
ét nem
erkesz-
testv.
rültebb
átszik,
atással.
belőle-
nagyjá-
felder
r Olga
soha-
rmé a
a jövő

ada-
1 frt.
ada-
csi.

n-épület.

KIS HAVI

...ODA BORULT... (Lásd a 367. lapon.)

XXXVIII. kötet, 23. szám. **Ára negyedévre 1 frt 40 kr.** 1890. június 8-án.
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

LŐRINCZ BÁCSI VENDÉGEI.

— Elbeszélés. —

(Folytatás.)

DA LÉPETT a bácsi elé, aki még a szokottnál is barátságatlanabb módon rivalt rá:

— No, mit akarsz? Mit ólálkodtok itt? Pusztuljatok!

De Gyula nem pusztult. Nagyon sápadt volt ugyan és hatalmas erőfeszítésére került, hogy megszólalhasson; de végre is nyílt, őszinte tekintettel állt meg a bácsi előtt, és lehetőleg szilárd és határozott hangon szólt:

— Azt akarom mondani, bácsikám, hogy az a szegény fiu nem hibás abban, hogy olyan állapotban jött ide...

— Eh, mit avatkozol az én dolgomba! Mit tudsz te ahhoz!

— Én legjobban tudom, mert én vagyok az oka, hogy az a szegény fiu bele esett a vízbe.

Lőrincz bácsi nagy álmélkodással nézett Gyulára.

— Micsoda? *Te* dobtad a vízbe?

— Dobni éppen nem dobtam, de az oka mégis én vagyok.

— No már ezt aztán szeretném érteni.

Gyula most könnyen elmondhatta volna a dolgot úgy, hogy reá csak igen kicsi rész jutott volna a hibából. De akkor Rudira kellett volna fordítani a vádat. Pedig jó atyja mindig arra intette, hogy mint legöregebb, ő legyen a testvérei segítője minden bajban. Már ez pedig éppenséggel nem volna segítség, ha maga akarna a Rudi kárával kimenekülni a

hinárból. Nem is gondolt ilyesmire egy perczig sem, hanem így szólt:

— Nagyon egyszerűen történt az, bácsikám. Én össze pöröltem Rudival és indulatosan meglöktem... ott álltunk a tó partján... Rudi bele ütődött ebbe a fiuba és leütötte a lábáról, egyenesen be a vízbe.

Rudi, amint hallotta, hogy rá nézve kedvezően folyik a dolog, nagylelkű akart lenni és segítségére sietett Gyulának, hogy a bácsi jobban elhigye a dolgot. Ő is oda lépett és sietős hadarással szólt közbe:

— Igenis, úgy volt; és Gyula talán nem is az oka, csak maga az a fiu, mert bizonyosan egészen a víz szélén állt és talán csak féllábon állt, mert én alighogy hozzá értem, már bele pottyant a vízbe...

De Rudinak nem volt szerencséje a bácsival. Most is, a helyett, hogy lecsön-desítette volna, inkább felbőszíté.

— Ne darálj itt nekem ostobaságokat! förmedt rá Lőrincz bácsi. Persze majd féllábon állva várta, mikor lesz olyan szives, hogy bele taszítsd a vízbe, ahol nemcsak veszedelembe jutott, hanem úgy hallom, oda veszett a sok portékája is.

— Éppen erről szeretnék azzal a fiúval beszélni, szólt Gyula.

— Ugyan mit beszélnél azzal a fiúval? Talán el akarnád vele hitetni, hogy nem érdemes busulnia a miatt az olcsó portékája miatt? Csakhogy az neki nagy kincs volt ám...

— Tudom. Szeretném, ha legalább részben jóvá tehetném szegénynek a kárát. Van egy pár forintom, azt neki adnám, ha a bácsi megengedné.

Lőrincz bácsi megint nagy szemeket meresztett Gyulára. Nyilván nem igen várt tőle ilyen beszédet. Szinte zavarodottan mondá:

— Neki akarod adni... a pénzedet...? Jól van, a te pénzed a tied, tethetsz vele, amit akarsz. Ambrus! Vezesd elő azt a fiút, ha már átöltözött... szaporán!

Gyula besietett a szobába a pénzért s mire ismét elő jött, már ott látta a pórul járt fiút, amint a bácsi egészen barátságosan beszélgetett vele. Rá ismerhetett Gyula a saját ruháira is, mert ezekbe volt a fiu öltözve, saját nedves ruháit pedig esomóba gyürve tartotta a hóna alatt. A bácsi éppen így szólott hozzá:

— Se baj no, már nem haragszom. Tudom, hogyan történt. Holnap ismét eljöhetsz. Ezt a ruhát pedig, amely rajtad van, megtarthatod kárpótlásul.

Ekkor Gyula is oda lépett.

— Nagyon sajnálom, hogy olyan bajba és veszedelembé jutottál miattam. Nem szándékosan tettem, hát megbocsáthatod, és hogy kisebb legyen a károd, vedd ezt a pár forintot. Tudom, hogy nem elég, de nincs több. No, ugy-é nem fogsz haragudni?

Az a pár forint aligha nem volt elég a vízbe hullott apró holmiért, mert a károsodott kis kereskedőnek hirtelen fölragyogott az arca és nagyon vigan mondá:

— Dehogy haragszom, már ugyan mért haragudnám? Hiszen most már minden rendben van. Nagyon szépen köszönöm!

Egészen vigan ment el, Lőrincz bácsi pedig a fejét sajiátságosan rázva,

nyitott be a Dorina szobájába. Ott pedig mindjárt nagy hévvel kezdte elmondani, mi történt, és hogy Gyula, aki elhallgathatta volna az egészet, miként mentette meg a szegény fiút a kártól.

— Én bizony azt hittem, hogy dula-kodott, mint valami vásott ficzko... az ilyeneket pedig nem szenvedhetem... már ki is adtam a parancsot, hogy többé ne jöjjön ide, elvesztette volna a keresetét... de ez a Gyula... ez kimentette... úgy beszélt, mint igazi nemes gondolkodású fiu.

— Azt én nem csodálom egy csöppet sem, szólott Dorina élénken. Én már jól ismerem Gyulát is, az egész családját... de hát hiába, ha apácska nem akarja hinni...

— Igen... de mikor... soha sem hittem volna, hogy a mostoha testvérem házában ilyen tanulhassanak...

— Persze, mert nem ismerted őket, apácska... nem szeretted és nem ismer- ted és makacs voltál... de én utána jártam és már sokat hallottam a Gyula atyjáról. Tőle tanulta mind ezt a fiu... tőle tanulta, hogy őszinte, becsületes és nemes legyen. S nemes férfinak kellett annak lennie, akinek az emlékét a fia úgy tiszteli, hogy még holta után is mindig arra gondol, mit kívánna az édes atyja.

Lőrincz bácsi elgondolkodott és nagyon komoly lett. Sokáig fel s alá járt a szobában, aztán félig magának mondá:

— Meglehet... meglehet... gögös és szeretetlen voltam... de már késő... kár... de már késő...

Gyula azonban azt a meglepő dolgot tapasztalta, hogy ez esemény után

Lőrincz bácsi nem hogy haragudnék rá, hanem sokkal nyájasabb, mint eddig volt. Másnap a reggelinél így szólt hozzá:

— Vedd a kalapodat, velem jössz a városba.

Gyula nem merte kérdezni, hova; de mihamar megtudta. Egy nagy és előkelő ruha-kereskedésbe léptek be.

— Elajándékoztam a ruhádat, most itt válassz helyette másikat.

Aztán a boltoshoz fordult:

— Valami csinosat adjon elő... a javából.

A boltos a legszebb öltözékeket hordta elő, Gyulának szinte nehezeze esett a választás. Nagy nehezen végre mégis választhatott a bácsi segítségével, aki nagy türelemmel nézegetett, vizsgált meg mindent és sorra próbáltatta Gyulával a ruha-darabokat, míg végre olyat találtak, mely teljesen illett rá.

Mikor haza értek, Rudi nem igen tudta elpalástolni irigységét és boszúságát. Hanem persze, nem lehetett szava; hiszen ő még boszankodott, mikor arról volt szó, hogy valamelyiköknek a ruháját kapja az a szegény fiú; aztán örült, hogy nem az övét, hanem a Gyuláét kapta. Persze, ha tudta volna, hogy ez lesz belőle! Így csak titkon elégedetlenkedett, hogy annak a Gyulának milyen szerencsét hozott még az a kellemetlen eset is. Mert Rudi így fogta fel.

Gyula, mi tagadás benne, örült a szép új ruhának, kivált mikor még soha életében nem volt ilyen szép öltözéke. Mert jó mamájoknak bizony nem igen tellett, hogy a fiai gavalléroskodjanak. De hát azért mégsem jutott eszébe

olyasmi, hogy hetykélkedjék Rudival szemben. Csak oly egyszerűen sétált ki vele, mint máskor, sőt vigyázott, hogy el ne árulja örömét, mert Rudit ez bizonyosan bosszantotta volna.

Nagyot sétáltak délután a ligetben s mikor haza tértek, Gyula a ház oldalán levő árnyas padra tért pihenni. Alig hogy lepihent, keserves nyávogást hallott a magasból.

— Miféle macska nyávogás ez? gondolá. Hiszen a bácsi nem tűr macskát a háznál!... Aztán meg hol lehet ott a magasban?... Mintha a ház tetején volna.

Ebben nem is csalódott. Amint fölpillantott a házra, a Lőrincz bácsi titokzatos lapos házfödele szélén megpillantotta a nyafogó cziczát, mely vágyakozva nézett le és méregette, valjon tanácsos volna-e leugrani onnan a magasból. De volt esze, hogy nem tette. Csak nyávogott keservesen. Gyula meg félig tréfásan, félig sajnálkozva szólt:

— No, szerencsétlen czicza, most már hogy kerülsz le onnan? De hát hogy is kerültél fel oda? Majd kikapsz, ha meglát a bácsi.

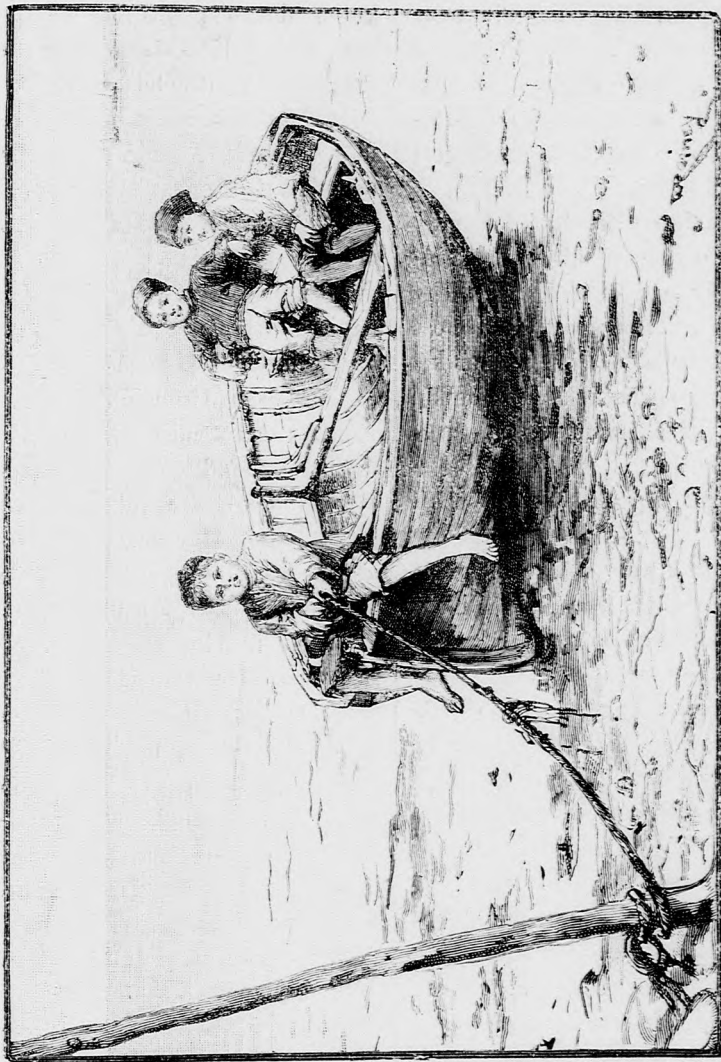
A czicza ezzel alkalmasint nem sokat gondolt, csak járt ide-oda a párkányzaton.

— Olyan ismerős előttem ez a macska... az ám! Egészen olyan, mint az a macska, amelyikkel olyan kellemetlenségünk volt a vasutnál.

Tovább nem igen gondolt volna Gyula a macskával, kivált mikor a czicza el is tünt a padlason. De éppen ekkor meg egy kis leányka termett elő a ház

mögül, nagyon ijedt, elbusult képpel, izgatottan pillangatva a tető felé. Ez a kis leányka is nagyon ismerősnek tetszett, de

nem volt ideje gondolkozni felette, hol látta; mert a leányka, amint őt megpillantotta, már messziről kiáltá :

VESZTEG CSOLNAKÁZÁS. (Lásd a 367. lapon.)

— Jőjj hamar! Segíts!
— No no, mi a baj? kiáltá Gyula folgorva.

— A cziczuskám elszökött... fölment a háztetőre... hozd le onnan!

(Folytása következik.)

JOLÁNKA NAPJA.

— Beszélyke. —

(Képpel a czimlapon.)

Sietve csapta le Jolánka a keztyűjét, kalapiját, könyveit, amint hazatért az iskolából. Sietve ölelte meg a mamát is, aki azonban egy csöppet sem vette ezt rossz néven, mert már körülbelől tudta, mi az oka. Csak mosolygott hozzá szeliden.

Nem is tévedett, mert Jolánka amily sietve jött, épp oly sietve ült asztalkájához, ahová még reggel kikészített egy tuczat szép kis levél-papiroost. Ezt most mind tele kell írnia, az pedig nem kis munka. Csakhogy mégis kellemes munka, mert ez a sok levél mind csupa meghívó lesz.

Igen bizony! Éppen jövő vasárnap lesz a születése napja, és mert szülei oly nagyon meg voltak vele elégedve, tehát megengedték, hogy erre a napra vendégül meghívja barátnőit és barátait, akit csak akar. Legyen nagy mulatság, vendégség! A mama megígérte, hogy süttet jó kalácsot, ad kávé, csokoládét, gyümölcsöt, ami kell egy jó oszonnához.

— Én pedig külön meglepetést szerezek vendégeimnek, mondá Jolánka. Régióta gyűjtöttem a zseb-pénzemet, van vagy négy forintom... veszek annyi kis doboz finom czukorkát, ahány vendégem lesz. Mindegyik haza viszi emlékül... Tudom, lesz örömük! De nekem a legnagyobb.

Erre a diszes napra illő módon kívánta Jolánka meghívni a vendégeit. Megtehetette volna ugyan szóval is, mert a legtöbbjével együtt volt mindennap az iskolában.

— De hát ha valamelyik elfelejti? Jobb, ha irok... ha kezében a levél, akkor nem felejtetheti el.

Dologhoz látott és legelőször is külön darab papiroson megfogalmazta, mit írjon. Két-három féle levelet is fogalmazott, másfélét a leányoknak, másfélét a fiuknak, ismét másfélét a magánál idősebbeknek. Azután megmutatta a mamának, aki megvizsgálta, egyet-mást igazított is rajta, aztán jóvá hagyta, hogy most már leirogathatja.

Éppen elővette az első szép kis levél-papiroost és hozzá készült az íráshoz, mikor az ajtón félénk kopogás hallatszott.

— Szabad! felelé Jolánka.

Az igazat megvallva, nem igen nagy örömmel mondta ezt. Mert most az egyszerű jobb szerette volna, ha nem háborgatja senki. Már pedig ide az ő szobácskájába csak az kopogtat be, aki ő hozzá jön, valamelyik játszó társa; már pedig vendéget mindig szívesen köll fogadni, még ha alkalmatlan időben jön is.

De ha kissé boszankodott is, elfelejtette azt egészen, mikor látta, ki lép be. Mariska volt az, legkedvesebb tanuló társa. Azt nem igen mondhatta, hogy játszó társa, mert Mariska jóformán soha sem játszott velök. Mindig nagyon sietett haza és tudták, hogy van rá oka. Igen szegény leányka volt, aki özvegy, beteges édes anyjának lehetőleg segíteni igyekezett otthon, és ha szabad ideje maradt, tanulgatott, dolgoztatott. Nem is volt ügyességben párja az egész iskolában.

Az ilyen ritka vendégnek tehát megörült Jolánka, de csak addig, amíg közelebbről meg nem látta Mariskát. Ekkor

észrevette, hogy nagyon sápadt, a szemei pedig ki vannak vörösödve, éppen mint aki sokat sirt.

— Mi bajod van, Mariskám? kérde Jolánka igaz részvétellel. Talán beteg vagy?

— Nem vagyok... én nem vagyok beteg... de anyám nagyon beteg... és... és éppen azért jöttem...

Elakadt a szava, a halovány orcája pedig kissé elvörösödött. Látszott, hogy nehezebbre esik kimondani azt, amibe bele kezdett. De mihamar elszánta magát.

— Nincs miért röstelnem, amiért jöttem... Tudom, te mindig jó és igaz voltál hozzám, hát nem veszed rosz neven, amit kérek. És ha nem teheted meg, vagy nem lesz kedvedre való, őszintén megmondod.

— Bizonyosan, kedves Mariskám. De hát mi az?

Mariska válasz helyett egy kis csomagot bontott szét.

— Nézd, itt vannak azok az én himzett kendőim, melyek neked annyira megtetszettek. Minapában arra kértél, adjam el neked, te is megfizeted, amit más adna értte. Akkor még nem tudtam magamat rászáni, hogy eladjam, mert az igazgatónőnek és a tanítónőknek szántam, köszönetül a sok jóért, melyet tőlök tapasztalok.

— És most már nem akarod nekik adni?

— Már nem lehet... nem gondolhatok arra, hogy én ajándékozzak másnak... szegény jó anyám már egy hete nagyon beteg és... és nagyon szegények vagyunk. Már kifogytunk minden-

ből. Az orvos ma gyógyszert s még egyebet is rendelt... köllene három vagy négy forint... hát arra gondoltam, hogy ha te még most meg akarod venni ezeket a himzéseket... most már szívesen eladom.

Jolánka bensőleg meghökkent. Hiszen igaz, hogy ő a minapában, de már jó minapában azt mondta; csak hogy még akkor nem gondolt arra a születésnap mulatságra, melyet most rendezni akar. Ha most oda adja a pénzét, le köll mondania arról a kedves meglepetésről, melyet vedégeinek szánt.

De csak egy pillanatig gondolt erre. Aztán mindjárt fölül kerekedett benne a jóság, a nemes szív. Hiszen ha egy pár dobozka czukrot ad ennek is, annak is, akinek tulajdonképen semmi szüksége rá, milyen haszontalanság ez ahhoz képest, ha egy súlyos betegen segíthet. Talán éppen megmentheti legkedvesebbik barát-nője édes anyját!

A következő pillanatban már el volt tökéls s élénken, őszintén mondá:

— Nagyon jól tetted, hogy elhoztad. Megveszem! De nem valamennyit ám, mert annyi pénzem nincs, csak négy forintom, tehát amennyi ezért jár.

Hamar megalkudtak és Mariska hálás könnyekkel távozott. Jolánka pedig elgondolkozva ült ott asztalkája előtt. Most már bele foghatott volna a levelek írásába, de sehogy sem tudta magát rászáni. Mindig az járt az eszében, amit Mariskától hallott. Az a szegény Mariska meg örült, hogy túl adhatott kedves kézi munkáján, melylyel oly szép terveik voltak... De mit fog csinálni holnap, ha

ujra szüksége lesz a pénzre, hogy beteg anyjának megszerezze, ami szükséges?

— Már holnap nem tudok rajta segíteni... és hátha más nem akad, aki tegye? Mariska különben is olyan szerény... tudom, hogy kivülem máshoz nem fordult volna...

Egyszerre eszébe ötlött valami. Elrakta a szép papírosokat, levél-borítékokat s ment a harmadik szobába, hol a szülei éppen beszélgettek.

— Nos, már megirtad a meghívókat? kérde a mama.

— Nem irtam meg egyet sem és... kedves mamácskám, nem is akarom már megírni és valami nagyot, nagyon nagyot akarok kérni.

— Ugyan mi lehet az?

— Ugy-é, kedves mama... nektek egy kis költségtekbe kerülne ez az én multságom?

— Természetesen, kedvesem; de azzal ne gondolj, szívesen adja apácska, mert meg van veled elégedve.

— De én azt szeretném, ha ez az egész multság elmaradna és amibe került volna, azt másra adnátok.

A mama is, az apa is meglepetve néztek rá.

— Mi jutott eszedbe, kis lányom? szólt az apa. Hiszen annyira örültél ennek a napnak. Miért mondanál le róla?

— Megmondom az egészet, kedves

apa. Oh, úgy szeretném, ha lehetséges volna, amit kérek!

Elmondta aztán az egészet. Szülei

YARI idő, nyári hő,
Virágzik erdő, mező.
Vetésben piros pipacs
Buzavirág kékje.
Kis fűjecske fészke, —
Szól belőle pütyपालatty:
»Kicsi fiam, itt maradj,
Fészekből ki ne szaladj!»
Kék ég alatt, zöld föld felett
Egyaránt
A holdog pacsirta repked,
Vigan szánt.
Nem is látják, hallszák csupán,
Örvend a szív bépos dalán.
Tündöklés élébe kapja
A távol vidéket,
Sugárral beragyogja
A róna vidéket.
Mint ha folyóvíz omolna,
Vagy tengermelk tükre volna,
Majd közelebb, majd odább —
Ez a bűvös Délidő.
Hang esendül... minék a
hangja?
Nyáj-kolomp, torony ha-
rangja?
Nem ébredés — élet ez már!
Színen, fényben van a határ.
Bő a termés, reng a kalász,
Ma-holnap lesz az aratás.

nemes, de gondold meg még egyszer jól, hogy aztán meg ne bánd. Jót akarsz tenni — helyes. És azt is helyeslem,

szándékod mellett, a mama most mindjárt ellátogat Mariskáékhoz és átadja nekik a te ajándékodat.

— Oh, én már meggondoltam jól, nem is fogok mást gondolni. És tudom, nem is fogom megbánni.

Megtörtént tehát, amit akart. A mama azonnal elindult, miután Jolánka megmagyarázta, hol lakik az ő szegény kis barátnője. Mikor a mama hazatért, így szólt:

— Valóban örülök, hogy ott voltam és segítettünk azokon a derék, de szerencsétlen embereken. Oh Istenem, mekkora szükségét szenvednek! A szegény anya súlyos betegen fekszik s az a kedves, derék leányka hiven ápolja, végez minden munkát, még hozzá a maga leczkáját is. Gondoskodtam, hogy legyen ápolónő a szegény beteg mellett. Igazán jót tettél, kedves gyermekem.

A mama megcsókolta Jolánkát, az apa hasonlóképen. A kis leány olyan boldog volt, hogy ezt a pillanatot nem cserélte volna el tiz napi mulatsággal sem.

Hanem este, mikor lefeküdt, kissé mégis aggódva gondolt a következő napra. Hiszen jól van az, amit tett;

hogy magad áldozz érte, mert csak így lesz foganatja a te jó tetterednek. Én tehát bele egyezem, és ha megmaradsz

nem is bánja... de egy nagyon nehéz és kellemetlen dolog van még hátra. Egyik-másik barátnője már tudta a vasárnapi

komolyan hallgatták. Mikor elvégezte, az apa így szólt:

— Amit közöltél velünk, az szép és

multság tervét, félig-meddig meg is volt híva, hire is terjedt a dolognak, várták is a meghívókat. Most már ezeknek meg köll mondani, hogy semmi sem lesz... és az okát nem lehet elárulni, mert az gyöngédtelenség volna. Nem szabad azzal dicsekedni, hogy jót tettünk, és nem szabad elbeszélni olyan dolgot, amiért röstelkednék az, akivel jót tettünk.

De már ezen nem lehetett segíteni, s másnap Jolánka az iskolában elmondta egyiknek-másiknak, hogy a vasárnapi multság elmarad; közbe jött valami; majd esztendőre tartják meg. A leányok sajnálták, de hát ugy gondolták, hogy a Jolánka szülei gondolták meg a dolgot s nem igen törődtek vele többé, bár beszélgettek róla s rövid idő alatt már mindenki tudta, hogy a nagy multság elmarad.

Idáig minden jól volt. De már az nem jól volt, amit Jolánka másnap tapasztalt. Mikor az iskolába ért, valami furcsát vett észre. Olyan sajtóságon nézett rá mindenki! Nevetgéltek, suttogtak, és ha közeledett, elhalgattak; ha kérdezte, mit nevetnek, mit suttognak? — kitérőleg feleltek. Akárhogy nem akarta volna, kénytelen volt belátni, hogy ő ellene egész össze esküvés alakult. Bizonyosan csufolják, gunyolják. Csakugyan, szinte elke-rülték, s míg ezelőtt minden nap jött hozzá egy-két kedves játszó társa, most ugyan hiába várta őket.

Ez már kissé keserű volt. De még Mariska is csodálatos módon kerülte... ez már igazán hálátlanság.

Meglehetősen kedvetlenül tért haza és biába igyekezett, hogy elpalástolja

kedvetlenségét. A mama észre is vette és azt hitte, hogy Jolánka most már megbánta jó tettét.

— Sajnálom, kedves leányom, de apácska figyelmeztetett. Gyanítottuk, hogy megbánod.

— Nem, nem bántam meg mamácskám! Egyéb valami busit el egy kicsit, de ez majd elmulik. Hanem igaz, hogy ezt nem vártam.

De még egyéb is volt, amit nem várt. Fölvirradt a vasárnap s jó szülei meglepték sok szép ajándékkal, amit már rég neki szántak erre a napra. Volt is nagy öröme. De azután megint csak elszomorította valami. Egyik óra mult a másik után, a dél is elmult, de egyetlen egy jó barátnője sem jött hozzá, hogy meggratulálja. Egészen megfélekedett róla mindenki. Csöndesen, bizony szinte busan telt a nap, melyet olyan vignak tervezett. Nagyot sohajtott és bele nyugodott, hogy ez úttal ez lesz a legbusabb napja. Csakhogy nem tudta ám, mi következik.

Az ozsonna ideje közeledett, mikor egyszerre nagy zajgás, zibongás hallatszott a tornáczon. El sem tudták bent képzelni, mi lehet az. Kopogás hangzott, az ajtó megnyilt és — egész csapat leány, fiu rontott be nagy vigsággal. A fiuk virágot, bokrétát hoztak, a leányok pedig ki nagyobb, ki kisebb csomagokat, melyeket az asztalra raktak, mialatt a fiuk Jolánka kezébe, ölébe tették a sok virágot. És mind vidáman tapsolt, nevetett, látva Jolánka ámulatát.

— De hát mi ez? Mit csináltok?

— Eljöttünk a mulatságra, szólalt meg a legnagyobbik leányka. Eljöttünk, hogy meggratuláljunk a születésed napján, megöleljünk, megcsókoljunk, mint a legjobbbat mindnyájunk közt, és aztán itt akarunk mulatni veled. Mert hiába titkolóztál, kikutattuk, miért akartad elhagyni a mulatságot. És össze esküdünk, hogy mégis megtartatjuk veled. Mi traktálunk meg téged, mindegyikünk hozott egy kis csemegét és akár akarod, akár nem, de vigan leszünk.

— Igen bizony, szóltak a fiúk, még táncolni is fogunk és elhivtuk Mariskát is, mert már eljöhet, jobban van a mamája!

Lassan-lassan Jolánka és szülei megértették, hogy Mariska elárulta a titkot, maga beszélte el, mit tett az ő beteg anyjájért a jó Jolánka. És a kedves játszó társak össze beszéltek, hogy azért a nemes tettért egy kis meglepetést szereznek Jolánkának, megmutatják neki mennyire szeretik, mily nagyra becsülik nemes áldozatát. Innen származott a titokzatos sugás-bugás.

Hogy aztán milyen vig mulatság volt ott, azt elmondani meg sem próbálom. Jolánka eleinte azt sem tudta, sirjon-e vagy kaczagjon nagy örömeben; de hát olyan boldog volt, hogy bizony utoljára is csak vidám kaczagás hallatszott az egész házban s vége hossza nem volt a játéknak, táncznak, bohó tréfának.

Mikor aztán ideje volt haza térni, sorra megcsókolták Jolánkát s elégedetten távoztak a kis vendégek. Jolánka pedig egy ideig szinte azt hitte, hogy csak álmodta az egészet s boldogan oda borult (Lásd a képet a czimlapon.) a mamá elé:

— Mamácskám, édes jó mamácskám, még soha sem volt ilyen kedves és szép napom! Szinte nem is tudom, hogy jutottam hozzá.

— A magad érdeméből, kedvesem, szólt az apa. Önzetlen jóságod meghódította társaid szívéet s nemes, szép gondolatra vezette őket is. Maradj csak ezen az uton s meglásd, még sok örömet fogsz szerezni magadnak is, nekünk is, másoknak is.

VESZTEG CSOLNAKÁZÁS.

(Képpel a 361. lapon.)

HÉJ Balaton, Balaton,
Kis csolnak reng tavadon.
Sem lapátja, sem kormányja,
Hullám fodra veti-hányja.
Három halász gyerek benne —
Hej, ha evezőjük lenne!
Az a három, hogy örülne,
Mint a fecske úgy repülne!
Hát még, ha vón' vitorlája,
Mint a sólyom-madár szállna!
De sem lapát, sem vitorla,
S így pacskolnak a habokba.
Hm, halljátok gyermekek,
Jobb is lesz így tinektek.

KÉP REJTVÉNY.

BENCZIKE HALÁSZATA.

— Beszélyke öt képpel. —

AGYON elszántan és nagyon ravasz mosolygással lépett ki Benczike a kert hátsó ajtócskáján. Nem látta senki. És különösen nem látta Elek, pedig ez volt a fő.

Majd ha visszatér, akkor aztán megéri.

— Akkor majd én magam fogom fölkeresni, hadd lássa, hogy kár neki oly nagyon hetykélkednie. Azt hiszi, mert ő már diák sorban van, hát már Isten tudja, mennyivel különb! Megmutatom neki, hogy hiába gunyolódott tegnap. Mintha bizony olyan nagy mesterség volna egy pár halaeskát kifogni onnan, ahol annyi van!

Még most is egészen bele vörösödött Benczike az ő nagy haragjába, mikor eszébe jutott, hogy járt tegnap bátyjával, Elekkel. Az már igazán csunyaság volt. Még csak közel sem akarta eresztetni a tó partjához, mintha már azzal is valami bajt okozhatott volna, ha nézi, Elek miképen halászat.

— Csak te menj haza, kicsikém! Most nem érek rá, hogy te reád is vigyázzak. Nem neked való itt sétálgatni.

— Oh, oh! Hát neked való?

— Természetesen. Én már nagy diák vagyok. Majd neked is jut a jó halból, amit haza viszek.

— No bizony! De nagy mesterség! Mintha én is nem tudnám éppen úgy oda tartani a horgot. Hanem persze, te már azt hiszed, hogy mert valamicskével na-

gyobbra nőttél, hát már nagyon különb vagy nálamnál.

— Persze hogy azt hiszem, Benczikém. Nagyon jól tennéd, ha te is hinnéd.

Csakhogy Benczike nem hitte. Nem esett ő a feje lágyára, hogy valami ropant nagyra vegye, ha a bátyja olyan tudós, komoly képet vág. És el is tökéltte, hogy bebizonyítja neki, milyen hiába dicsekedett. Azt jól tudta, hogy hiába kérné Elektől a halász-horgot. Nem is kéri. Csinál ő magának.

Csinált is, és másnap a jeles szerzőszámmal a kezében osont ki a szabadba. Szerencsésen ki is jutott, nem látta senki, kényelmesen elsétálhatott a vízhez.

Komolyan elgondolkozva állt meg a Ruczás partján. Ott, ahová éppen kijutott, nagyon sekély volt a víz, lapályos a part, giz-gaz nőtt ki a tóból. A víz alig pár hüvelknyi mély volt s látni lehetett nagy darabon a fenekére. De ott ugyan semmi sem uszkált a vízben.

— Itt biába vetném ki a horgot, itt nincs hal, szolt Benczike nagyon okosan. Persze, van eszök a halaknak, hogy nem jönnek az ilyen sekély vízbe, ahol mindenki megláthatja őket. Megyek oda, ahol tegnap Elek halászott.

Ez nem igen messzire volt. A part ott kissé magasabbra emelkedett, de éppen így volt jó, mert le lehetett ülni és úgy tartani a horog-vesszöt. Sokáig álldogálni nem mulatságos.

— Itt nagyon jó helyen vagyok. Itt én is fogok halat, csak úgy mint Elek.

Nem látom át, mi hiba lehetett volna ebben az okoskodásban. Ha Elek itt tegnap három kövér halat fogott, mért ne foghatna más is? Az igaz, hogy kissé unalmas mulatság; de ha mások mulatságnak tartják, Benczike is rá szánta magát, hogy nagyon jó mulatságnak találja. De már azt nem tartotta szükségesnek, hogy ő is félóráig mozdulatlanul álljon és mereven tartsa a horgot, mint Elek. Minden pillanatban kirántotta, hol újra bevetette a vízbe. De akárhányszor vetette be, halacska nem akadt a horogra.

— Ostoba halak, mit kéréteitek magatokat olyan nagyon? zugolódott Benczike. Láthatjátok, hogy ott a horog, miért nem haraptok bele?

A halacsák ezt bizonyosan meg is tették volna, ha a horog csak egy-két percig is nyugodtan leng ott a vízben. De Benczike folyvást csak ránczigálta és egyre türelmetlenebb lett. Már majdnem megharagudott, s amint huszad ízben is üresen húzta ki a horgot, hevesen csapta vissza, oly hevesen, hogy a vessző is kisiklott a kezéből, egyenest be a vízbe.

— Ejnye no! Most már mit tegyek? Azt igazán nehéz volt eldönteni. Ha ott hagyja a szerszámát, vége az egész fényes tervnek. Horog nélkül nem lehet halat fogni.

— De nem hagyom ám ott! Itt van közel a parthoz, kiveszem... itt nem mély a víz... se baj, ha kissé nedves lesz is a cipőm.

Lebocsátkozott a partról óvatosan,

hogy éppen csak a lába ujja érjen a vízbe. Csakugyan nem volt mély a víz. Nem is volt más hiba, mint az, hogy a horog-vessző nem uszott egészen közel a parthoz. S amint Benczike bele pacsolt a vízbe, egy kis hullámvás támadt, ez pedig még messzebb vitte a vesszöt a partról. Szépen csöndesen uszott a vizen, alig egy-két lépésnyire. De akármilyen közel volt, puszta kézzel mégsem lehetett elérni.

Benczike kissé meg volt akadva. Most már mit tegyen? Itt a horog-vessző az orra előtt és ott hagyja? Elek bizonyosan nem hagyná ott, még soha sem tért

haza szerszáma nélkül. Nem is igazi vitéz, aki oda hagyja veszni fegyverét. Egy kis gondolkodás után Benczike is elszánta magát.

— Most már ugyis mindegy... a czipőmbé már bele ment a víz, nagyobb baj már nem érhet. Hogy a harisnyám félig nedves-e vagy egészen, az bizony mindegy. Majd megszárad a napon, ha ismét kiülök a partra. Én bizony nem hagyom a horgomat, bemegyek utána és kihozom!

Ez nagyon egyszerű, akárki is láthatja. Aki már bokáig van vízben, bemehet az térdig is, kivált nyáron, mikor a víz nem hideg.

Nagyot lépett tehát Benczike előre. Nem mondom, hogy kissé nem szepegett, de mindegy!... meg köllött tenni és... meg is tette vitézi elszántsággal.

Az első lépés nem járt semmi különösebb veszedelemmel, csak éppen hogy most már majdnem térdig gázolt a vízben. Ha így tart tovább, utóvégre is nem valami nagy bajjal szerzi vissza a kedves szerszámát. És ha vissza szerezte, majd jobban fog vigyázni, hogy többé ki ne ejtse a kezéből.

Ez is nagyon dicséretes szándék volt, csak az köllött még hozzá, hogy meg is legyen a horog. De az a gonosz portéka szépen lassan mindig beljebb uszott a tó közepe felé.

— Már pedig megkaparítom, akár meddig kell is utána mennem!

Senki sem tagadhatja, hogy ez is nagyon hősi elhatározás volt! Még talán Elek sem tagadta volna, legföljebb azt mondja, hogy nem igen okos beszéd az. De Benczike teljességgel nem gondolt most már arra, mi volna okosabb. Már derékig gázolt a vízben, aztán a hónáig, de még mindig nem érte el a horogvesszőt.

— Most már csupa víz a ruhám... most már mindegy... Ha idáig jöttem, nem fordulok vissza. Már csak egyet-kettőt kell lépnem és mindjárt elérem.

Éppen ekkor mintha valami kiáltást hallott volna a part felől. De nem törődött vele. Már annyira bele makacsolta magát a föltett szándékába, hogy se látott, se hallott egyebet. Egy nagy lépéssel akarta a horogvesszőt megkaparítani... lépett is nagyot, akkorát, hogy hirtelenében maga sem tudta, mi történik vele. Mert amint lépett, azt vette észre, hogy tulajdonkép már nem is lép... a lába nem ér földet... ott lebeg

a vízben és merül lefelé. Mély vízbe jutott.

Rémült kiáltással vergődött, mert uszni nem tudott, s vergődésében hol alábukott a víz alá és akaratlanul is nagyokat ivott a posványos vizből, hol ismét föl-

került a víz színére és újra kétségbe eseten sikoltozott. De hát meghallja-e valaki? Ha nincs senki közel, akkor el köll vesznie... bele ful a vízbe... vége van!

Amint ezt gondolta, ismét lemerült a víz alá s már jóformán el is vesztette eszméletét. Ekkor azonban megragadta valaki s fölemelte a víz fölé a fejét, aztán vitte ki. Pár percz mulva félig alétan ott hevert a parton. Mikor föltekintett, Eleket látta maga mellett, szintén csuron vizesen.

— No, sok vizet nyeltél? szólt Elek. Köszönd a jó Istennek, hogy megfejtetem, miben töröd a fejedet és utánad jöttem, szerencsére még éppen idején. De hát mi jutott eszedbe, hogy begázolj oda a mély vízbe, a hol már uszni kell?

Benczike, amint lassacskán magához tért, kénytelen volt megvallani, hogy és miképen cselekedett. Most már persze belátta, hogy az csupa merő oktalan-ság volt.

— Most siessünk haza átöltözni, szólt Elek. Remélem, másodszor nem fogsz ilyesmit próbálni s elhiszed, hogy aki nagy vízhez megy, tudnia kell, mit szabad ottan tennie. Azt pedig nem fogod hinni, hogy amit mi nagyobbak tehetünk, azt ti kicsinyek is megtehetitek. Várjatok sort, míg ti is nagyra növekedtek!

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XXXVIII. kötetének 21-dik számában közölt kereszt-rejtvény megfejtése:

		É	V	A		
		S	I	R		
		Á	S	Ó		
V	E	L	E	N	CZ	E
N	I	A	G	A	R	A
		I	R	Ó		
		T	Á	L		
		E	D	E		

Helyesen fejtették meg: Szily Irma, Tauffer Ilona és Márta, Lövinger Fáni és Lenke, Sigray Antal és István, Bernáth Emil és Dezső, Strasser Erik, Zádor Béla, Máday Andor és Pista, Gschwindt Ernő, Grósz Miklós és Sándor, (nem illik írást beporozni. F. b.) Brunner Aranka és Ilonka (részben), Messer Rudolf, Jászffy Blanca, Mäder testvérek, Végh Józsa, Szeder Annuska, Bittó Dénes, Janevitz Margit, Galgóczy Jolánka, Nelky Paula, Vály Beata, Jóobi Jenő, Hosszu Gerzson, Goldberger Leo, Proszvimmer Béla, Mezei Marianne, Ilma és Edith, Roheim Ilonka és Irénke, Schlichter testvérek, Szalay Elemér, Ninger Aranka, Váczy Mariska és Annika, Strakovics Aranka és Malvine, Holzwarth Ferike és Victor, Szilágyi

Ágota, Politzer Adèle, Baranyai Gizella, Széll Erzsike, Gulácsy Irén, Viesel Rózsa, Ajkay Valeria, Lescheditzky Kálmán, Vincze Jenő és Aurél, Lafrankó testvérek, Lóvy Kata és Berta, Schaffer Mariska és Gézuska, Jármay Margit, Seefehlner Emilia és Aranka, Schöpkes Mariska, Maller Margit, Paula és Imre, Láner Kornél, Sternberg Otto, Liebmann Juliska, Csihál Hortensia, Künstler Béla, Solymos Ilona, Evva Margit és Feri, Mezei Berta és Mariska, Koritschoner Margit, Stern Ilona és Irma.

*
A »KIS LAP« XXXVIII. kötetének 21-dik számában közölt körrejtvény megfejtése:

Kossuth Lajos.

Helyesen fejtették meg: Jármay Margit, Schaffer Mariska s Gézuska, Lóvy Kata és Berta, Széll Erzsike, Ajkay Valeria, Gulácsy Irén, Vincze Jenő és Aurél, Lescheditzky Kálmán, Viesel Rózsa, Lafrankó testvérek, Baranyai Gizella, Politzer Adèle, Szilágyi Ágota, Holzwarth Ferike és Viktor, Váczy Mariska és Annika, Strakovics Aranka és Malvine, Ninger Aranka, Szalay Elemér, Roheim Ilonka és Irénke, Schlichter testvérek, Mezei Marianne, Ilma és Edith, Proszvimmer Béla, Goldberger Leo, Nelky Paula, Vály Beata, Hosszu Gerzon, Joóbi Jenő, Galgóczy Jolánka, Janovitz Margit, Bittó Dénes, Végh Józsa, Szeder Annuska, Tauffer Ilona és Márta, Máder testvérek, Lövinger Fanny és Lenke, Jászffy Blanca, Messer Rudolf, Zádor Béla, Brunner Aranka és Ilonka, Grósz Miklós és Sándor, Gschwindt Ernő (egy kis iparkodással gondosabban és tisztábban irt levelet küldhetnél. Jövőre el is várom. F. b.) Máday Andor és Pista (az előbbeni nektek is szól. F. b.) Sigray Antal és István, Schlesinger Dezső és Rezső, Gutvillig Angela, Bernáth Emil és Dezső, Csathó Kálmán, Vajda Irén, Petelei Erzsike, Seefehlner Emilia és Aranka, Tallián Irma, Volf Henrik, Andrásffy Alice, Prettenhoffer Pistike, Guáry Malvine, Heumann Károly, Szily Irma, Pollák Olga, Schlichter testvérek, Singhoffer Miczike, Berketz Gizella, Galamb Ilona és Rózsa, Braun Ilona, Margit és Sándor, Beck Blanca és Olga, Horváth Margit, Lányi Alexa és Márton, Puteáni Zdenkó, Popper Árpád, Altmann István, Tóth Etelka és Pál, Kiss Margit, Szaffka Mariska, Solymos Ilonka, Láner Kornél, Rosenberg Zsiga, Künstler Béla, Csihál Hortensia, Liebmann Juliska, Sternberg Otto, Evva Margit és Feri, Mezei Berta és Mariska, Koritschoner Margit, Salamin Andor, Stand Hedvig, Stern Ilona és Irma.

*

A »Kis Lap« XXXVIII. kötet 20-dik számában közölt találós mesék megfejtését utólag beküldték: Bernáth Emil és Dezső, Gutvillig Angela, Sigray Antal és István, Schlesinger Dezső és Rezső, Solymos Ilona, Rosenberg Zsiga.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Kodolics Zenó, Heszl Ilma, Söre Gábor, Vojtek Imre. Szivesen fogadlak minden szerdán d. u. — **Neuberger Josefina.** Hol maradt a megfejtés? Csak nem gondolod, kis leányom, hogy minden beküldött rejtvény megoldásával külön vesződöm? Feltűnt-e neked a »Büntetés« rovata a »Kis Lap«-ban? Abból megérthetted volna, hogy rosz néven veszem a tépett szélű levélpapírost. — **Fayssz Gábor.** Kossuth Lajos nagy hazánkfianak két fia van: Lajos és Tódor, akik Olaszországban szép állást foglalnak el. A másik nagy hazafi, Deák Ferencz, nem alapított családot. — **Goldberger Leo.** A »Kis Lap« bekötési tábláit szolgáltatja Hírháger Károly m. akad. könyvkötő, külső Nádor-utca. — **Vály Beata.** A mulasztást alaposan ütötted helyre. — **Nelky Paula.** A kéreztet nevet itt közölnöm, ellenkezik a »K. L.«-ra nézve vallott elvemmel. Környezettedben lesznek nyilván, akik tudják és meg is mondják neked. — **Galgóczy Jolánka.** Nem kívánhatod, hogy hetenkint sok százra felgyülemelő levél között a névtelenre ráismerjek, bárha az egy-ugyanazon kéztől eredő másik levélben benne is van. A cikkecskének, mármint lévén gazdája, sorát ejtettem. — **Csikófeji levélke.** Csak így jellemezhetem, hogy írója rá ismerjen, mert neve olvashatatlanul van a sorok alá mázolvva. Az oda pingált csikócskától pedig hasztalan kérdeztem, ki az ő kis gazdája, nem nyíltott rá feleletet. — **Andrásffy Alice.** Szabatosan van megszerkesztve; de hogy az én kis házi cziczám ránézett, rögtön kitalálta, hogy az »Debreczen«, bár a *cz-ét*, szabály ellenére, két bötűnek veszed, s a megfejtését nem is jegyeztetted oda. Valami nehezebbel foglalkozzál. — **Baranyai Gizella.** Ha oly csinosan írod meg az űziked történetét, mint amilyen csinos az írásod, örömmel nézek a küldemény elé. — *Több levélről a jövő számban.*

Jótekonyság.

A szünidei gyermektelep javára adakoztak: Vajda Irén 1 fnt, Roth Ilona 50 kr.

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozókon.
Forgó bácsi.